

PROTESTNÍ PĚŠÍ POCHOD CHANOVICE 2026.

Proč protestujeme proti vládnímu záměru umístit úložiště vysoce radioaktivních odpadů do území pod památnou Prácheň u řeky Otavy, leden 2026.

Zástupci volených samospráv a občané se přes 30 let nuceně zabývají problematikou uložení.

Požadujeme v obecné rovině tři „D“:

DEMOKRACIE – v demokratickém státě by mělo být samozřejmostí respektování názoru dotčených obcí, představitelů samospráv a lidí v místě žijících.

DOBROVOLNOST – zákonodárné instituce musí přijmout takovou verzi zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm, v níž budou zapracovány práva samospráv a celková komplexnost celého procesu. Základním prvkem musí být souhlasné vyjádření dotčené obce jako nezbytná podmínka pro určení umístění hlubinného úložiště na jejím území.

DOHODA – příkladem mohou být skandinávské země, kde jsou s přípravou hlubinného úložiště nejdále, a kde je toto pravidlo používáno. Došlo k vzájemné partnerské dohodě mezi státem a samosprávami. Ne, jako direktivní přístup českých vládních úřadů a řady politiků.

MPO a SÚRAO chystají zásah do vzácného krajinného přírodního parku „Horažďovická pahorkatina“.

Pro území našeho Horažďovicka v posledních letech nastaly tyto okolnosti s přípravou úložiště:

- Koncem r. 2020 z MPO sdělení, že tato lokalita byla určena do čtyřčlenného výběru v rámci ČR.
- Počátkem r. 2021 ředitel SÚRAO sdělil dalším 4 obcím, že byly zahrnuty do území a rozšiřuje se tzv. lokalita Březový potok o obce Břežany, Kovčín a Malý Bor a město Horažďovice.
- Nyní se zde problematika týká 10 samosprávných celků (9 obcí a 1 města) a lidí z jejich 31 sídel. Více jak 10.000 lidí zde trvale bydlících. Plus stovek rekreačních a podnikatelských subjektů.
- Na podzim r. 2021 v koaliční smlouvě vládních stran slíbeno: *"Posílíme práva dotčených obcí při případném rozhodování o umístění hlubinného úložiště. Jsme otevřeni i jiným řešením, než je konečné hlubinné úložiště v ČR"*. Zatím však jen opět sliby, tak jako ta desetiletí před tím.
- V lednu 2023 předložil ministr MPO návrh zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm.
- V květnu obce z horažďovické lokality společně podaly na MŽP „Připomínky k žádosti SÚRAO o stanovení průzkumného území pro zvláštní zásah do zemské kůry na lokalitě Březový potok“.
- Dne 15. 11. 2023 byl návrh schválen v Parlamentu. V zákonu však chybí zapracování připomínek obcí o posílení práv samospráv, dobrovolnost a komplexnost celého procesu.
- Po celý rok 2024 se řešily protesty dotčených obcí proti povolení k průzkumům a byly podány rozklady vůči rozhodnutím MŽP o stanovení průzkumných území, všechny obce na Horažďovicku.
- Obce v probíhajícím povolovacím řízení nedovolily vstup na obecní pozemky. Podobnost ve všech 4 lokalitách v ČR. Vrtý a výkopy mají zasahovat na desítky míst, včetně až kilometrových vrtů.
- Žaloba proti povolení provádění průzkumů byla podána na všech 4 místech v ČR. Společná žaloba všech 10 obcí z Horažďovicka by měla být projednávána soudem v roce 2026.
- Geologické práce mají být prováděny v letech 2026 až 2028. V roce 2030 má probíhat hodnocení a výběr optimální a záložní lokality.
- Po proběhlých volbách je vedením MPO jmenován staronový ministr K. Havlíček za Hnutí ANO. Bude obcemi osloven a vyzván o nový přístup při řešení úložiště, včetně zákonné legislativy.

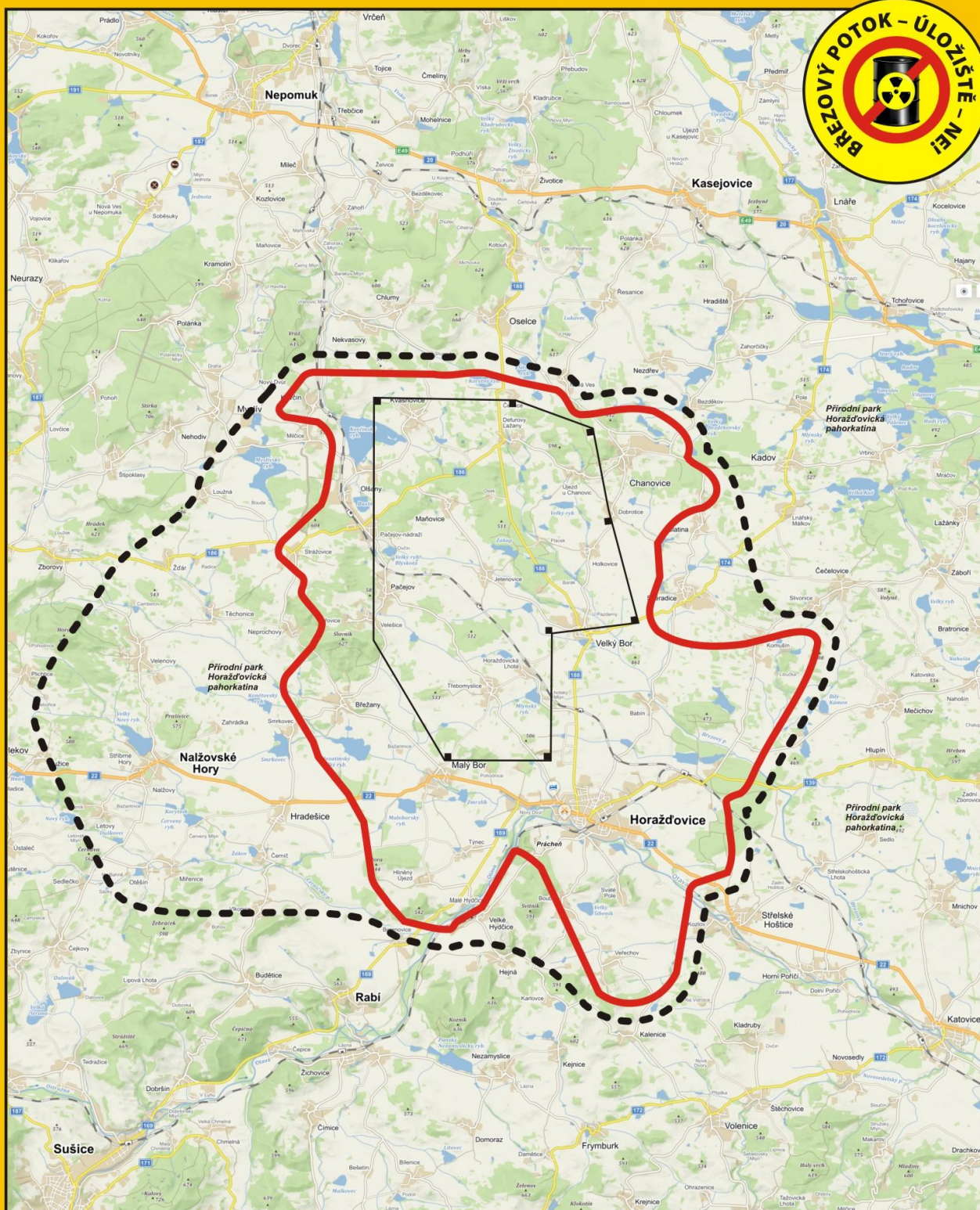
Dotčené obce hlubinným úložištěm na Horažďovicku, tzv. lokalita Březový potok, a to Obce Břežany, Chanovice, Kovčín, Kvášňovice, Malý Bor, Maňovice, Olšany, Pačejov, Velký Bor a Město Horažďovice společně vyjadřují postoj:

Jsme si jisti, že pokud by došlo k uzákonění souhlasu obcí s umístěním a k nastavení jasných technických a bezpečnostních pravidel a rovněž ve správné výši nastavených kompenzací, cesta k nalezení konečné lokality bude otevřená. Ostatně je to jediný možný způsob v demokratické společnosti, ke které se hlásíme.

Naši potomci musí mít možnost změnit nynější rozhodnutí, proč tedy nevratné uložení pod naše domovy?

Zastupitelstva deseti dotčených obcí odsouhlasila: úložiště radioaktivních odpadů zde nechceme!

Mapa území ohroženého hlubinným úložištěm vysoce radioaktivních odpadů tzv. „lokalita Březový potok“ na Horažďovicku.
Jedná se o území na březích řeky Otavy pod památnou Práchní a v přírodním parku Horažďovická pahorkatina.

Legenda k mapě

Sílná červená čára je hranice správních území ohrožených 10 obcí a jejich 31 sídel

Černé body spojené černou čarou je hranice polygonu uvažovaného území pro ukládání odpadů, dle SÚRAO

Černá čerchovaná čára je hranice ORP Horažďovice, celkem 20 obcí a jejich 59 sídel

Plocha státem uvažovaného hlubinného úložiště se stále zvětšuje, viz mapy z r. 2009 a r. 2025.

V přípravných dokumentacích jsou nyní uváděny předpokládané jednotlivé součásti stavby:

- cca 306 ha hlubinného úložiště v hloubce až 1 km. Úvahy o zvětšení až na 500 ha (850 fotbalových hřišť)
- cca 20 hektarů povrchového areálu a překladiště hlubinného úložiště, plus další stavby v krajině
- dlouhodobé důlní činnosti s velkými objemy 5.500.000 m³ materiálů a skládky v okolní krajině
- hrozí zdravotní a bezpečnostní rizika pro obyvatelstvo, hrozí riziko poklesu podzemních vod atd.

Obce z Horažďovicka podpořily stížnost k Výboru Aarhuské úmluvy. Což je obecný termín pro Úmluvu Evropské hospodářské komise OSN o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí. Je nejdůležitějším právně závazným mezinárodním dokumentem, který na účast veřejnosti nahlíží komplexně a považuje ji za nezbytnou v souvislosti s ochranou životního prostředí.

